

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

15 בדצמבר 2020

862

כ"ט בכסלו התשפ"א

עמוד

הצעת חוק החזר מקדמה בשל ביטול אירוע (נגיף הקורונה החדש), התשפ"א-2020 42

הצעת חוק החזר מקדמה בשל ביטול אירוע (נגיף הקורונה החדש), התשפ"א-2020*

הגדרות

1. בחוק זה -

- "אולם אירועים" - אולם שמחות, גן אירועים או עסק אחר שנערכים בו אירועים;
- "אירוע" - אירוע משפחתי או אירוע פרטי אחר שמועדו המתוכנן היה מיום ט"ז באדר התש"ף (12 במרס 2020) ואילך והחווה לגביו נכרת לפני המועד האמור;
- "הגבלות נגיף הקורונה" - איסורים והגבלות שנקבעו לפי דין על פעילות יחידים ועסקים עקב נגיף הקורונה;
- "המועד המקורי" - המועד לקיום אירוע שעליו הסכימו מזמין האירוע ומפעיל אולם אירועים בעת כריתת החווה לעריכת האירוע;
- "מזמין אירוע" - מי שהתקשר בחווה לעריכת אירוע עם מפעיל אולם אירועים;
- "מקדמה" - תשלום מראש של מחיר האירוע, כולו או חלקו, לפני עריכת האירוע;

ד ב ר י ה ס ב ר

ודאות ואף עלולים להוביל לחוסר אחידות בעניין הכלליים שיחולו על אירועים שבוטלו.

ביום ט"ו בתמוז התש"ף (7 ביולי 2020) הגיש הצוות את המלצותיו, ובהן:

1. לעודד את הצדדים לחווה לנהל משא ומתן בתום לב ולפעול בשיתוף פעולה כדי להתמודד עם השפעות משבר הקורונה על קיום החווה ביניהם, ובכלל זה לפעול לקיום החווה בקירוב, כדי למתן את השלכות המשבר על החוזים ועל הצדדים ולהפחית את עלות ההתדיינות;

2. לחוקק הסדרים פרטניים לעניין ענפים מסוימים נוכח ייחודיותם והצורך להגביר את הוודאות המשפטית בסכסוכים באותם ענפים, בהנחה שאפשר לעגן בחקיקה כללים משפטיים הוגנים בלוחות זמנים סבירים לגבי אותם ענפים.

המלצות הצוות טרם עוגנו בחקיקה. בפועל, בהיעדר תמריצים מתאימים, במקרים רבים הצדדים לא הגיעו להסכמות ונראה כי עמדת הצוות שלפיה אין להשית את הנזק על הלקוחות אינה מקובלת על מפעילי אולמות האירועים. בד בבד, ההגבלות עדיין אינן מאפשרות עריכת אירועים מרובי משתתפים.

מאז מרס 2020 מדינת ישראל מתמודדת עם התפשטות נגיף הקורונה החדש. לשם מניעת התפשטות הנגיף הטילה הממשלה הגבלות משמעותיות על הציבור, והן הביאו לסגירה מלאה או חלקית של בתי עסק ומקומות ציבוריים (להלן - ההגבלות). בבתי העסק שפעילותם הופסקה כמעט לחלוטין נכללים אולמות האירועים. עקב כך אירועים רבים שהיו אמורים להיערך בחודשים שלאחר פרוץ המגפה נדחו למועד בלתי ידוע או בוטלו.

לשם התמודדות עם החשש לקיומם של חוזים במשק ועם ההשלכות של ההגבלות על היחסים בין צדדים לחווה בנסיבות החריגות שנוצרו הוקם צוות בין-משרדי בהשתתפות נציגי משרד המשפטים, משרד האוצר, משרד הכלכלה והתעשייה, בנק ישראל, המועצה האומית לכלכלה, הרשות להגנת הצרכן והסחר ההוגן ורשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. מטרת הצוות הייתה לגבש מדיניות משפטית בעקבות השפעת הקורונה על חוזים, בפרט מאחר שדיני הסיכול בישראל - הכללים המסדירים מקרים שבהם הצדדים לחווה נדרשים להתמודד עם נסיבות שהם לא צפו מראש או לא הביאו בחשבון בעת כריתת החווה את הסיכונים בהתרחשותן - מותירים פתח נרחב לפרשנות משפטית, מעמידים את הצדדים לחווה בחוסר

* הצעת חוק מס' פ/1709/23 (מספר פנימי: 2143784); הועברה לוועדה ביום כ"ג בכסלו התשפ"א (9 בדצמבר 2020).

2. על אף האמור בכל דין או חוזה -

הסכמה על דחיית
אירוע וחובת החזר
מקדמה בשל
ביטול אירוע

(1) התקשרו מזמין אירוע ומפעיל אולם אירועים בחוזה לעריכת אירוע באולם אירועים שלפיו שולמה למפעיל האולם מקדמה ובשל הגבלות נגיף הקורונה האירוע בוטל, ינהלו הצדדים משא ומתן בתום לב, בתוך חודשיים מהמועד המקורי או מיום תחילתו של חוק זה, לפי המאוחר, כדי להסכים על מועד אחר לאירוע שייערך בתוך פרק זמן סביר ובתנאים שייקבעו בתום לב; לעניין זה, “פרק זמן סביר” - תקופה שלא תעלה על שלושה חודשים מהמועד המקורי או מיום תחילתו של חוק זה, לפי המאוחר;

(2) הסכימו הצדדים על מועד אחר לעריכת האירוע כאמור בפסקה (1) והאירוע בוטל בשל הגבלות נגיף הקורונה, ישיב מפעיל אולם האירועים למזמין האירוע את המקדמה ששילם בתוך חודש מהמועד המתוכנן לעריכת האירוע;

(3) לא הסכימו הצדדים על עריכת האירוע במועד אחר כאמור בפסקה (1), ישיב מפעיל אולם האירועים למזמין האירוע את סכום המקדמה ששילם בתוך חודש מיום פנייתו בכתב של המזמין אליו; המפעיל רשאי להפחית מסכום המקדמה דמי ביטול שלא יעלו על סכום מסוים או שיעור מסכום העסקה שיקבע השר;

(4) הוציא מפעיל אולם האירועים הוצאות מיוחדות לפי החוזה לשם מפגש שמטרתו בחירת המזון והמשקאות שיוגשו באירוע, רשאי הוא להפחית הוצאות אלה מסכום המקדמה שישלם למזמין כאמור בפסקה (2); סכום ההוצאות שיופחת לא יעלה על הסכום שיתקבל ממכפלה של מחיר המזון והמשקאות לאדם כפי שנקבע בחוזה במספר המשתתפים באותו מפגש.

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרת הצעת החוק היא להביא להשבת כספי הלקוחות ששילמו בעד אירועים שלא נערכו ולעודד את הצדדים לחוזה להתפשר ככל הניתן. על כן, מוצע לקבוע כי ההסדר המוצע יחול על אף האמור בכל דין או חוזה.

מוצע לקבוע כי צדדים שהתקשרו בחוזה לעריכת אירוע משפחתי או אירוע פרטי אחר באולם אירועים, לרבות גן אירועים או כל בית עסק אחר שנערכים בו אירועים, והאירוע בוטל בשל הגבלות, ינהלו משא ומתן כדי לקבוע מועד חדש לעריכת האירוע, שיהיה בתוך שלושה חודשים ממועד המקורי של האירוע או מיום כניסתו לתוקף של החוק המוצע, לפי המאוחר. עוד מוצע לקבוע כי המשא ומתן ינהל בתום לב והתנאים לעריכת האירוע במועד החדש ייקבעו בתום לב, כלומר, מפעילי האולמות לא ינצלו את היתרון היחסי שלהם הנובע מעצם החזקת כספי המקדמות. כדי לקדם את השבת כספי המקדמות ששולמו, מוצע לקצוב את פרק הזמן לניהול המשא ומתן לחודשיים לכל היותר.

נוסף על כך מזמיני אירועים רבים העבירו המחאות ומקדמות למפעילי האולמות והן נפרעו או טרם הושבו אליהם, ולא אחת המזמינים חויבו בדמי ביטול בסכומים גבוהים או נאלצו להתמודד עם תנאים מכבידים מצד מפעילי האולמות, לעיתים שלא בתום לב, לשם עריכת האירוע במועד מאוחר יותר.

נוכח המצוקה המיוחדת בענף אולמות האירועים, בשל הפניות הרבות שהגיעו אל הצוות הבין-משרדי, הן מצד מפעילי האולמות והן מצד זוגות שחתונתם בוטלה, בשל פערי הכוחות המשמעותיים בענף זה בין הצרכנים לעוסקים ובשל עלות העסקאות, שעשויה להגיע לעשרות ואף למאות אלפי שקלים, מוצעת הצעת חוק זו.

הצעת החוק נועדה לקבוע הסדר מיוחד לעניין חוזים לעריכת אירועים שנכרתו לפני הטלת ההגבלות, דהיינו כאשר הצדדים לחוזה לא צפו ולא יכלו לצפות את מגפת הקורונה, וכל שכן את היקפה, חומרתה והשלכותיה.

- סייג לתחולה 3. הוראות סעיף 2 לא יחולו אם האירוע במועד המקורי בוטל כאמור באותו סעיף והצדדים לחוזה הגיעו להסכמה אחרת ביניהם לאחר יום ט"ז באדר התש"ף (12 במרס 2020), ובלבד שההסכמה כאמור הייתה מפורשת, בכתב ובנפרד מכל הסכמה אחרת בין אותם צדדים.
- ביצוע 4. השר ממונה על ביצוע חוק זה.
- תחילה 5. תחילתו של חוק זה ביום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021).

ד ב ר י ה ס ב ר

שישיב למזמין. סכום ההוצאות שיופחת יחושב לפי מחיר המנה לאדם כפי שנקבע בחוזה מוכפל במספר המשתתפים באותו מפגש.

מאחר שההסדר המוצע הוא הסדר מיוחד וחריג שנועד לגבור על הוראות חוזים שנכרתו לפני כניסת ההגבלות לתוקף, מוצע לאפשר לצדדים הנתונים בסכסוך להגיע להסכמה אחרת ביניהם על אף הוראות החוק המוצע. לפיכך, אם הצדדים יגיעו להסכמה ביניהם בכל מועד שהוא לאחר שההגבלות נכנסו לתוקף, תגבר הסכמתם על הוראות החוק המוצע, ובלבד שהיא מפורשת וניתנה בכתב ובמסמך נפרד מכל הסכמה אחרת.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תבחן ועדת הכלכלה של הכנסת בין היתר את סוגיית קביעתם של דמי הביטול המרביים שמפעיל אולם אירועים יהיה רשאי לגבות במקרה שבו בוטל האירוע ולא הושגה הסכמה בין הצדדים.

לפי המוצע, אם הצדדים יסכימו על מועד אחר לעריכת האירוע בכל מועד שהוא לאחר הטלת ההגבלות אך גם אירוע זה יבוטל בשל ההגבלות, מפעיל אולם האירועים יהיה חייב להשיב למזמין האירוע את מלוא המקדמה ששילם בתוך חודש מהמועד המתוכנן החדש של האירוע. אם הצדדים לא יגיעו להסכמה כאמור, המפעיל יהיה חייב להשיב למזמין את סכום המקדמה בתוך חודש מיום שהמזמין יפנה אליו בכתב, ובמקרה כזה המפעיל יהיה רשאי להפחית מהמקדמה דמי ביטול כפי שיקבע שר המשפטים בתקנות. דמי הביטול נועדו, בין השאר, לעודד את הצדדים להגיע להסכמה ביניהם על קיום החוזה.

נוסף על כך מוצע לקבוע כי אם המפעיל הוציא הוצאות מיוחדות לשם קיום מפגש שמטרתו בחירת המזון והמשקאות שיוגשו באירוע (המכונה "מפגש טעימות"), הוא יהיה רשאי להפחית הוצאות אלה מסכום המקדמה

יוזמים: חברי הכנסת הילה שי וזאן, יעקב מרגי, משה גפני